

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1C/268/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8212208817
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2013:8212208817.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov samosudkyňou Mgr. Ivanou Hanuščakovou v právnej veci žalobcu Profidebt Slovakia, s.r.o., so sídlom Mliekarenská 10, Bratislava, IČO: 359 259 22, zast. Advokátska kancelária JUDr. Peter Kováč, s.r.o., Mliekarenská 10, Bratislava, P.O.Box 70 proti žalovanej Q. W.S., Y. Č., K.. XX.XX.XXXX, O. E. XX, I..Č.. D. XXX, o zaplatenie 628,01 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a .**

Účastníkom **n e p r i z n á v a** náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou zo dňa 01.10.2012 doručenej súdu dňa 10.10.2012 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 628,01 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 103,35 € od 18.1.2008 do zaplatenia, zo sumy 34,74 € od 18.12.2007 do zaplatenia, zo sumy 399,24 € od 30.04.2008 do zaplatenia, zo sumy 28,85 € od 12.2.2008 do zaplatenia, zo sumy 34,31 eur od 18.03.2008 do zaplatenia, zo sumy 14,39 eur od 16.04.2008 do zaplatenia a zo sumy 13,13 € od 13.05.2008 do zaplatenia, spolu s trovami konania. Svoju žalobu odôvodňoval tým, že dňa 28.11.2011 uzavrela žalovaná so spoločnosťou Telefónica Slovakia, s.r.o. (ďalej aj predchodca žalobcu) žiadosť o uzavretie zmluvy o pripojení, na základe ktorej sa zaviazal poskytovať služby telefónneho pripojenia v dohodnutom rozsahu a žalovaná sa zaviazala platiť odplatu za dohodnuté služby. Žalovaná neuhradila sumu 628,01 eur za poskytnuté služby na základe predložených faktúr. Pohľadávka v sume 628,01 eur bola zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 28.11.2011 postúpená postupcom Telefónica Slovakia, s.r.o. postúpená na žalobcu, spolu s príslušenstvom. Postúpenie pohľadávky bolo žalovanej oznámené listom zo dňa 06.12.2011 a zároveň bol vyzvaný na plnenie. Žalovaná na výzvu nereagovala.

Žalovaná sa k veci vyjadrila (vid' nižšie).

Na pojednávanie nariadené na deň 18.03.2013 sa dostavila žalovaná. Nedostavil sa 1. žalobca, ktorý svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal a 2. právny zástupca žalobcu, u ktorého je predvolanie na pojednávanie doručené, svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnil ani nežiadal o odročenie pojednávania. Preto v súlade s ustanovením § 101 odsek 2 Občianskeho súdneho poriadku vec bola prejednaná bez prítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu s prihladením na obsah spisu a vykonané dôkazy.

Súd vykonal vo veci dokazovanie vyjadrením žalovaného a oboznámením sa s obsahom žaloby a k nej pripojených listinných dôkazov, a to Žiadosťou o uzavretie zmluvy o pripojení, Dodatku k Zmluve o

pripojení, faktúrami, oznámením o postúpení pohľadávok, so Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti Telefonica („ďalej len Všeobecné podmienky“), zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 28.11.2011 s prílohou, s výpisom z obchodného registra žalobcu, podaním žalobcu zo dňa 16.01.2013 s prílohami na čl. 35 - 46 a zistil tento skutkový stav :

Na pojednávaní dňa 18.03.2013 žalovaná uviedla, že nesúhlasí s podanou žalobou, nezaplatila faktúry už dávno. Bola s manželom aj na obecnom úrade, poradiť sa aj sa snažili k nim dovolať, ale nepodarilo sa to. Vždy chceli aj pokutu. Na úrade jej poradili, že faktúry môžu byť premlčané, tak ho namieta. Má dve malé deti, má len 200 eur. Nemá z čoho platiť.

Aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní je založená zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 28.11.2011, ktorou postúpil postupca Telefónica Slovakia, s.r.o. na žalobcu pohľadávku voči žalovanému v celkovej sume 628,01 eur s prísl. .

Na základe Žiadosti o uzatvorenie zmluvy o pripojení zo dňa 25.10.2007 bola aktiváciou SIM karty č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX uzatvorená zmluva o pripojení medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou (telefónne číslo XXXX XXX XXX, služby Pre mňa 130). V zmysle Dodatku k zmluve zo dňa 25.10.2007 - čl. II bodu 2.3 je užívateľ povinný pri porušení zmluvných povinností zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 12.027,73 Sk (399,24 eur). V bode 2.1 bola dohodnutá viazanosť zmluvou a to na 24 mesiacov. Žalovanej bol odpredaný mobilný telefón zn. Nokia N6230i v cene 1,- Sk (cena štandardná 5.944,-Sk).

Žalobca za ním poskytnuté služby vyfaktoval žalovanej sumu 3.113,40 Sk vyúčtovanú faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnej dňa 17.01.2008, sumu 1.046,50 Sk vyúčtovanú faktúrou č. 1000115051 splatnej dňa 17.12.2007, sumu 868,90 Sk vyúčtovanú faktúrou č. 1000268065 splatnej dňa 11.02.2008, sumu 1.033,30 Sk vyúčtovanú faktúrou č. 1000387518 splatnej dňa 17.03.2008, sumu 433,30 Sk vyúčtovanú faktúrou č. 1000466660 splatnej dňa 15.04.2008, sumu 395,40 Sk vyúčtovanú faktúrou č. 1000554029 splatnej dňa 12.05.2008 a sumu 12.027,50 Sk vyúčtovanú faktúrou č. 5100164061 splatnej dňa 28.04.2008 (zmluvnú pokutu za porušenie zmluvy).

Žalobca listom zo dňa 06.12.2011 oznámil postúpenie pohľadávky a vyzval žalovanú na uhradenie sumy 628,01 eur.

Podaním zo dňa 16.01.2013 žalobca súdu oznámil, že z dôvodu neplnenia záväzkov v zmysle zmluvy a dodatku zo dňa 25.10.2007 došlo dňa 16.03.2008 k odstúpeniu od zmluvy. Žalovanej bol daný benefit 1000 minút za cenu 1,- Sk na dobu 15 mesiacov a tiež mu bol odpredaný mobilný telefón NOKIA N6230 za 1,- Sk pričom predajná cena bola 5.944,- Sk. Žalovaná neplnila zmluvné povinnosti už od prvého zúčtovacieho obdobia od 03.12.2007. Výška zmluvnej pokuty 399,25 eur zodpovedá hodnote a významu zabezpečenej povinnosti, ktoré porušila žalovaná.

Listom zo dňa 16.03.2008 právny predchodca žalobcu odstúpil od zmluvy o pripojení ku dňu 15.04.2008, ak nebude dlh v sume 5.029,- Sk uhradený v lehote do 08.04.2008.

Podľa § 43 ods. 1, 2 Zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 5 ods.7 cit. zák. účastník je ten koncový užívateľ, ktorý uzavrel s podnikom poskytujúcim verejnú službu zmluvu o pripojení.

Podľa § 42 ods.1 písm. a) cit. zák. podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Podľa § 42 ods.2 písm. b) cit. zák. účastník má právo na poskytnutie verejnej služby rozsahu dohodnutom v zmluve a za cenu podľa tarify.

Podľa § 42 ods.4 písm. a) a b) cit. zák. účastník je povinný používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom, so zmluvou o pripojení a so všeobecnými podmienkami a platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (účinného v čase vzniku právneho vzťahu, ďalej OZ) ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty, alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 517 ods.1, 2 OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 OZ (účinného v čase vzniku zmluvného vzťahu) spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1.-4. OZ Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,

b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,

c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,

d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,

e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, že spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,

f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,

g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,

h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nesplnil záväzky, ktoré vznikli,

i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,

j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú k zvýšeniu ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia.

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 100 ods. 1 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 107 ods. 1, 2 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 23a zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa (Spotrebiteľské zmluvy) spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa osobitného predpisu, 13d) sa primerane použijú ustanovenia tohto predpisu (odkaz na § 52 až 60 Občianskeho zákonníka).

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že na základe žiadosti o uzatvorenie zmluvy o pripojení zo dňa 25.10.2007 bola aktiváciou SIM karty č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX uzatvorená zmluva o pripojení medzi právny predchodcom žalobcu a žalovanou (telefónne číslo XXXX XXX XXX, služby Pre mňa 130). V zmysle Dodatku k zmluve zo dňa 25.10.2007 - čl. II bodu 2.3 je užívateľ povinný pri porušení zmluvných povinností zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 12.027,73 Sk (399,24 eur). V bode 2.1 bola dohodnutá viazanosť zmluvou a to na 24 mesiacov. Žalovanej bol odpredaný mobilný telefón zn. Nokia N6230i v cene 1,- Sk (cena štandardná 5.944,-Sk). Predchodca žalobcu za ním poskytnuté služby vyfakturoval žalovanej sumu 3.113,40 Sk vyúčtovanú faktúrou č. 10000206073 splatnej dňa 17.01.2008, sumu 1.046,50 Sk vyúčtovanú faktúrou č. 1000115051 splatnej dňa 17.12.2007, sumu 868,90 Sk vyúčtovanú faktúrou č. 1000268065 splatnej dňa 11.02.2008, sumu 1.033,30 Sk vyúčtovanú faktúrou č. 1000387518 splatnej dňa 17.03.2008, sumu 433,30 Sk vyúčtovanú faktúrou č. 1000466660 splatnej dňa 15.04.2008, sumu 395,40 Sk vyúčtovanú faktúrou č. 1000554029 splatnej dňa 12.05.2008 a

sumu 12.027,50 Sk vyúčtovanú faktúrou č. 5100164061 splatnej dňa 28.04.2008 (zmluvnú pokutu za porušenie zmluvy). V danom prípade bola zmluvná pokuta vyúčtovaná za porušenie zmluvnej povinnosti spočívajúcej v nezaplatení faktúr predstavujúcich sumu 228,77 €. Na základe žalobcom predložených listinných dôkazov, súd nemal pochybnosti o tom, že si žalobca splnil všetky povinnosti vyplývajúce z tejto zmluvy i dodatku a poskytoval žalovanej telekomunikačné služby v dohodnutom rozsahu. Rovnako súd nemal pochybnosti ani o tom, že si žalovaná svoje povinnosti z tejto zmluvy nespĺnila, a to povinnosť zaplatiť cenu za poskytované telekomunikačné služby riadne a včas.

Problematika ochrany spotrebiteľa je inštitút, ktorý treba vnímať komplexne a ktorý sa dotýka viacerých typov zmlúv. Európska únia venuje ochrane spotrebiteľa mimoriadnu pozornosť. Vychádzajúc z európskej legislatívy aj zmluvy uzatvorené podľa iných zákonov ako Občiansky zákonník možno tiež považovať za spotrebiteľské napriek tomu, že ich zákon priamo ako spotrebiteľské neoznačuje. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným typom zmluvy (aj keď je v Občianskom zákonníku pomenovaná), ale možno ju označiť ako druh zmluvy, pre ktorú najmä Občiansky zákonník, ale aj iné právne predpisy ustanovujú osobitné podmienky a určujú, aké náležitosti zmluva musí obsahovať a naopak, ktoré v nej nesmú byť (neprijateľné podmienky) na ochranu tzv. slabšej zmluvnej strany.

Z ustálenej judikatúry Európskeho súdneho dvora je ochrana zavedená smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je v slabšej pozícii, a to vedie k tomu, že súhlasí s podmienkami pripravenými vopred druhou zmluvnou stranou bez toho, aby mohol ovplyvniť obsah týchto podmienok. Občiansky zákonník v § 52 v znení od 1.4.2004 vymedzuje zmluvné typy spotrebiteľských zmlúv len deklaratórne (išlo o užší výpočet ako je úprava v práve EÚ, aktuálna úprava v Občianskom zákonníku je už súladná s právom EÚ). Podľa čl.6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, členské štáty EÚ zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Ako neprijateľné zmluvné dojednanie súd považoval dojednanie uvedené vo Všeobecných podmienkach týkajúce sa ,, dohody o voľbe práva - Obchodného zákonníka ,, Všeobecné podmienky (čl. 16 - voľba práva) sú dané dodávateľom služieb - žalobcom a nie je v nich žiaden priestor na to, aby ich žalovaný ako spotrebiteľ mohol nejakým spôsobom ovplyvniť, resp. meniť či individuálne dojednať. Ustanovenie čl. 16 VP nemožno považovať za dohodu účastníkov o voľbe práva v zmysle § 262 ods. 1 Obch. zák.. Preto je súd názoru, že je potrebné považovať záväzkovo právny vzťah vzniknutý medzi účastníkmi (predchodcov žalobcu a žalovaným) za občianskoprávny vzťah, nie vzťah obchodnoprávny. Súd v tomto názore podporuje aj ust. § 23a zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa s odkazom na použitie ustanovení Občianskeho zákonníka. Tým pádom súd použil ustanovenia Občianskeho zákonníka nielen na právne posúdenie vzniknutého právneho vzťahu medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou, ale aj na z toho vyplývajúce účinky omeškania či premlčania nároku.

Je nepochybné, že žalobca právo na zmluvnú pokutu odvíja od spotrebiteľských zmlúv, ktoré ako typové zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. Zmluva o pripojení v zmysle § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov je svojim charakterom občianskoprávnou zmluvou, hoci v Občianskom zákonníku nie je výslovne ako spotrebiteľská zmluva upravená (uvedené platí tak zo znenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka pred novelou č. 568/2007 Z.z., ako i po uvedenej novele s účinnosťou od 1.1. 2008). Vzťah medzi Občianskym zákonníkom a zákonom č. 610/2003 Z.z. má povahu vzťahu všeobecného predpisu a osobitného predpisu (lex specialis). Je nepochybné, že predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania a odporca vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3,4 Občianskeho zákonníka). Vzťahy medzi účastníkmi na základe zmluvy vznikli v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do právneho poriadku Smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu

skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený. Spoločným znakom tejto novej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia autonómie vôle. K základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu.

Uvedené súd konštatuje z toho dôvodu, že práve zmluvné dojednania obsiahnuté v zmluvách týkajúce sa zmluvnej pokuty považuje súd za neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty a uznáva jej vzťah aj k úrokom z omeškania, t.j., že zmluvná pokuta obstoí aj popri uplatňovaných úrokoch z omeškania. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Súd je názoru, že v spotrebiteľskom vzťahu by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ. Už toto na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy. Uvedené súd konštatuje preto, že žalobca ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinnosti na jeho strane. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednania by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinnosti (§ 53 ods. 4 písm. k Občianskeho zákonníka terajšieho znenia). Kládne sa tým veľký dôraz hlavne na dodávateľa, ktorý pripravuje obsah zmluvy, ktorý obsah zmluvy spotrebiteľ už nijako neovplyvňuje, aby bol náležite opatrný a dôsledný aj pri dojednávaní vedľajších zmluvných dojednaní, ako je zmluvná pokuta. Len týmto spôsobom sa efektívne zabezpečí, aby slabšia strana v spotrebiteľských zmluvách bola dostatočne informovaná o následkoch nesplnenia povinností a len týmto sa vypestuje vzťah dôvery spotrebiteľa k dodávateľom.

V danej veci zmluvnú pokutu tak ako je dojednaná v zmluve považuje súd ako neprimeranú sankciu, a to s poukazom na viaceré aspekty. Z hľadiska času dodávateľ vôbec nerozlišuje situáciu, keď v dôsledku nezaplattenia ceny dôjde k ukončeniu zmluvy napríklad jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a prípadom, keď spotrebiteľ nezaplatí cenu hneď v prvý mesiac viazanosti, teda na jeho začiatku. Rovnako je bez akéhokoľvek významu to, akú cenu služieb spotrebiteľ nezaplatí, t.j. či nezaplatí napríklad len cenu dojednaného mesačného poplatku, alebo nezaplatí cenu v dôsledku prekročenia tejto sumy aj niekoľkonásobne vyššiu (v tomto smere dodávateľ až do prerušenia služby spotrebiteľa nijako neobmedzuje). Zmluvná pokuta patrí dodávateľovi podľa zmluvného dojednania aj v prípade, ak nedôjde k ukončeniu zmluvy, pretože stačí len úkon spotrebiteľa, ktorý smeruje k ukončeniu zmluvy, pričom ukončenie ako také vôbec nemusí ani nastať. Takáto výška zmluvnej pokuty, ktorá je dojednaná rovnako vo všetkých zmluvách, predstavuje neprimerane vysokú sankciu za nesplnenie povinností, ku ktorým sa zaplattenie zmluvnej pokuty dojednalo.

Rozhodujúce je, že problémová zmluvná pokuta v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa a subjektívny postoj zmluvných strán (Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 20.09.2011, sp. zn. 6Co 113/2010).

Vzhľadom k tomu, že zmluvná pokuta je dojednaná ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy, na ktoré sa vzťahuje okrem iných predpisov i osobitná úprava v Občianskom zákonníku, a to v § 52 a

nasl. ustanovení Občianskeho zákonníka a neprimerane vysoká zmluvná pokuta je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou takéhoto dojednania ako neprijateľná zmluvná podmienka (§ 53 ods. 4 OZ), v spotrebiteľských zmluvách preto nie je možné využiť tzv. moderačné právo upravené v § 545a Občianskeho zákonníka (terajšieho znenia). Neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto nemožno znižovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu. Moderačné právo slúžiace k zníženiu neprimeranej zmluvnej pokuty sa podľa názoru súdu uplatňuje v iných právnych vzťahoch ako spotrebiteľských, pretože vo vzťahu k ustanoveniam § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka ide o všeobecnejšiu úpravu.

Za nedôvodný preto súd považoval návrh žalobcu, ktorým sa domáhal zaplatenia zmluvnej pokuty zo zmluvy v sume 399,24 eur. Ak teda odvodzuje žalobca svoj nárok na zmluvnú pokutu z neprijateľnej zmluvnej podmienky, súd mu z tohto dôvodu nemôže priznať právo na plnenie. Tým viac, že slovenské súdy už opakovane právoplatne judikovali neprijateľnosť takýchto zmluvných podmienok a § 53a ods. 1 OZ (v účinnom znení) zakazuje dodávateľovi (predchodcovi žalobcu) používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. V tomto súd poukazuje na rozhodnutia súdov : Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.06.2011, s.p zn. 2Co 137/2010, zo dňa 20.09.2011, sp. zn. 6Co 113/2010, zo dňa 09.05.2011, sp. zn. 18Co 136/2010, Okresného súdu Prešov zo dňa 16.08.2010 sp. zn. 17C 112/2010. Neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto ani nemožno znižovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu. Rovnako došlo k odstúpeniu od zmluvy ku dňu 15.04.2008. Preto je súd názoru, že momentom odstúpenia od zmluvy nastal medzi účastníkmi právneho vzťahu režim bezdôvodného obohatenia v zmysle § 457 OZ, teda že sú povinní navzájom si vrátiť už poskytnuté plnenia. Ako vyplýva z podaného návrhu žalovaná ku dňu podania žaloby dňa 10.10.2012 dlhovala žalobcovi na nezaplatených službách sumu 228,77 eur a zmluvnú pokutu vo výške 399,24 eur. Nárok na zmluvnú pokutu zanikol už samotným odstúpením od zmluvy a tým, že súd uvedené dojednanie považoval za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve (je aj premlčaná vo všeobecnej 3 - ročnej premlčacej lehote (28.04.2011; splatná dňa 28.04.2008, nárok uplatnený na súde až dňa 10.10.2012). Bezdôvodné obohatenie na strane žalovanej by v tomto prípade predstavovalo nezaplatenú cenu služieb, ktoré mu žalobca poskytol v sume 228,77 eur. Avšak v konaní bola vznesená námietku premlčania uplatneného nároku žalovanou a preto bolo potrebné zaoberať sa jej dôvodnosťou.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že aj vo vzťahu k uplatnenej námietke premlčania nároku bolo potrebné aplikovať ustanovenie § 107 ods. 1 OZ vzťahujúce sa na premlčanie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia.

Subjektívna lehota pre vydanie bezdôvodného obohatenia je 2 ročná. Žaloba bola podaná na súde dňa 10.10.2012. Je potrebné konštatovať, že bola podaná po uplynutí dvoch rokov od momentu odstúpenia od zmluvy (15.04.2008), od ktorého súd premlčaciu dobu počítal s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a skutočnosť, že žalobca aj jeho predchodca mali vedomosť o odstúpení od zmluvy aj o splatnosti dlhu poskytnutého dodatočne v listine o odstúpení zo dňa 16.03.2008 (so splatnosťou dlhu do 08.04.2008). Nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia sa teda premlčal najneskôr dňom 15.04.2010 (štvrtok), teda uplynutím dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty počítanej odo dňa 15.04.2008, kedy došlo k odstúpeniu od zmluvy, kedy žalobca, resp. jeho predchodca mal vedomosť, že právny vzťah sa dostal do režimu spadajúceho pod § 457 OZ. Kto sa na jeho úkor obohatil je evidentné. Vzhľadom k tomu, že predchodca žalobcu vystupuje ako dodávateľ - poskytovateľ telekomunikačných služieb v rámci svojho predmetu činnosti súd predpokladá jeho znalosť právnych predpisov upravujúcich poskytovanie služieb spotrebiteľovi a právnej úpravy týkajúcej sa spotrebiteľských zmlúv a ochrany spotrebiteľa. Preto mal konať s odbornou starostlivosťou a nedojednávať také zmluvné podmienky, ktoré zhoršujú postavenie spotrebiteľa. V tomto prípade uplynula aj 3 - ročná objektívna lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia (resp. aj všeobecná 3 - ročná premlčacia doba počítaná od dodatočnej splatnosti dlhu dňa 08.04.2008; dlžné sumy z jednotlivých faktúr sú rovnako premlčané v 3 - ročnej všeobecnej premlčacej lehote počítanej od ich splatnosti, aj mimo bezdôvodného obohatenia).

Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 228,77 eur s prísl. predstavujúcu neuhradené telekomunikačné služby by súd žalobcovi priznal, pokiaľ by v konaní nebola vznesená námietka premlčania. Keďže takáto námietka vznesená bola, súd ju po vykonanom dokazovaní považoval za dôvodnú, súd nemohol priznať žalobcovi ani nárok na zaplatenie služieb.

S ohľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že žalobcovi nepatrí nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty (jej neprijateľnosť a premlčanie) a nárok na zaplatenie služieb predstavujúce bezdôvodné obohatenie v zmysle § 457 OZ je premlčaný. Preto súd žalobu zamietol v celom rozsahu.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods.1 O.s.p. v spojení s § 151 O.s.p. tak, že účastníkom nepriznal ich náhradu z dôvodu, že žalobca bol v konaní neúspešný a nemá právo na ich náhradu a žalovaná si trovy konania neuplatnila návrhom na ich náhradu a ani jej žiadne preukázateľné trovy konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 odsek 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov.